

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de avocatul Botea Igor, în interesele lui Morozan Serghei Valerian,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „OK CREDIT” SRL împotriva lui Morozan Serghei Valerian și Morozan Serghei Veaceslav cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 03 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți,

*(Dosarul nr. 2r-447/24
NR. PIGD 2-23035736-01-2r-06112024)*

Cererea de apel restituită în temeiul art.369 alin. (1) lit.b) din Codul de procedură civilă, din motiv că cererea de apel a fost depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a respins cererea de repunere în termenul legal de declarare a apelului.

Judecătoria Orhei, sediul Central, jud. A. Romanaș
Curtea de Apel Bălți, jud. A. Garbuz, Iu. Grosu, Sv. Șleahtițki

07 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocatul Botea Igor, în interesele lui Morozaan Serghei Valerian,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 06 martie 2023, OCN „OK CREDIT” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Morozaan Serghei Valerian și Morozaan Serghei Veaceslav prin care a solicitat încasarea în mod solidar a datoriei formată din suma împrumutului – 24 356,53 lei; dobânda – 11 213,50 lei; rata dobânzii pentru consumatori neajunsă – 4 941,23 lei; penalități – 1 560 lei; cheltuieli operaționale pentru оформarea cererii de chemare în judecată – 248,60 lei și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-5).

2. Prin hotărârea din 25 aprilie 2023 a Judecătorei Orhei, sediul Central s-a admis parțial acțiunea formulată de OCN „OK CREDIT” SRL. S-a încasat în mod solidar de la Morozaan Serghei Valerian și Morozaan Serghei Veaceslav în beneficiul OCN „OK CREDIT” SRL (în baza contractului de împrumut nr. XXXXX din XXXX și contractul de fidejusiune nr. XXXX din XXXX): suma de 24 356,53 lei cu titlu de împrumut; suma de 11 213,50 lei cu titlu de dobândă; suma de 1560 lei cu titlu de penalitate, suma de 1113,90 lei cu titlu de taxă de stat proporțional părții admise (f.d. 34).

3. La 21 mai 2024, avocatul Botea Igor, în interesele lui Morozaan Serghei Valerian, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 25 aprilie 2023 a Judecătorei Orhei, sediul Central, solicitând repunerea în termenul legal de declarare a apelului, admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare (f.d.47-49).

4. Prin încheierea din 03 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea depusă de avocatul Botea Igor, în interesele lui Morozaan Serghei Valerian, cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului împotriva hotărârii din 25 aprilie 2024 a Judecătorei Orhei, sediul Central și restituită lui Morozaan Serghei Valerian, prin intermediul avocatului Botea Igor, cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal (f. d. 83, 84-89).

5. La 15 octombrie 2024, avocatul Botea Igor, în interesele lui Morozaan Serghei Valerian, a declarat recurs împotriva încheierii din 03 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând anularea încheierii recurate, cu restituirea cauzei la rejudecare, la etapa primirii cererii de apel (f. d. 90-96).

6. În motivarea recursului, a invocat că Morozaan Serghei Valerian nu a fost înștiințat legal despre examinarea cauzei, nu i-a fost comunicat dispozitivul hotărârii.

7. Mai menționează că, Morozaan Serghei Valerian nu avea de unde să cunoască despre examinarea cauzei menționate, deoarece nu locuiește la adresa de domiciliu indicat în buletinul de identitate, iar din 24 august 2022 este plecat peste hotare și nu a mai revenit în țară. Avizele de recepție n-au fost semnate de Morozaan Serghei Valerian. În continuare, consideră că au fost aduse suficiente motive pentru a fi admisă cererea de repunere în termenul legal de declarare a apelului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează:

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

9. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

10. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:
a) să respingă recursul și să mențină încheierea;

11. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

12. Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

13. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

14. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

15. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repute în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

16. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

17. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

18. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 23 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice (f. d. 98).

20. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 15 octombrie 2024, cu respectarea termenului legal.

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești, a fost pronunțat la 25 aprilie 2023, iar termenul de declarare a apelului este de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

22. Totodată, rezultatul examinării cauzei și hotărârea instanței de fond au fost publicate pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md, la data de 26 aprilie 2023.

23. Materialele cauzei civile atestă că instanța de fond a expediat la adresa lui Morozaan Serghei Valerian în raionul Orhei, satul Peresecina, str. Novaia, ap. 2 actele procedurale, inclusiv și copia dispozitivului hotărârii contestate, iar potrivit avizelor de recepție, ultimul a recepționat corespondența (f. d. 32, 37).

24. Cererea de apel împotriva hotărârii din 25 aprilie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a fost depusă de avocatul Botea Igor, în interesele lui Morozaan Serghei Valerian, la 21 mai 2024, peste termenul prevăzut de lege.

25. Prin urmare, instanța de apel, prin încheierea din 03 octombrie 2024, corect a restituit cererea de apel depusă de avocatul Botea Igor, în interesele lui Morozaan Serghei Valerian, împotriva hotărârii din 25 aprilie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, ca fiind în afara termenului legal.

26. În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 25 aprilie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct.12 al prezentei încheieri, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 26 aprilie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 25 mai 2023, inclusiv, (zi de joi).

27. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că avocatul Botea Igor, în interesele lui Morozaan Serghei Valerian, temei pentru repunerea în termen, a invocat faptul că apelantul/recurentul nu a fost înștiințat despre examinarea cauzei și că semnătura aplicată pe avizele de recepție nu-i aparține și că nu locuiește la adresa indicată în cererea de chemare în judecată (f.d.58).

28. Referitor la argumentul recurentului precum că semnătura aplicată pe avizele de recepție nu-i aparține, Completul de judecată îl apreciază ca fiind declarativ. Corespondența a fost expediată la adresa de domiciliu a pârâtului Morozaan Serghei Valerian, indicată în actul de identitate (f.d.16) și care corespunde cu cea indicată în cererea de apel sau recurs. Or, recurentului îi revenea sarcina să probeze că corespondența expediată prin avizele de recepție nu i-a fost comunicată personal și nici unuia dintre membrii adulți ai familiei acestuia.

29. În recurs, recurentul a invocat că nu a cunoscut despre examinarea cauzei, căci din data de 24 august 2022 este plecat peste hotarele Republicii Moldova, anexând informația nr.35/7-3-7846 din 02 octombrie 2024 eliberată de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al MAI (f.d.80), potrivit căreia, în perioada 01 august 2022 – 01 octombrie 2024 ultimul a traversat frontiera de stat, în direcția „ieșire” prin punctul de trecere Costești la 24 august 2022.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține din materialele cauzei că, la 04 martie 2024, Morozaan Serghei Valerian a încheiat contract de asistență juridică nr.04/03/2024 din 04 martie 2024 cu avocatul Igor Botea, potrivit căruia ultimul a fost împuternicit să acorde asistență juridică apelantului/recurentului, fiind semnat în acest sens mandatul din 04 martie 2024 (f.d.76).

31. Astfel, recurentul Morozaan Serghei Valerian încheind contractul de asistență juridică nr. 04/03/2024 la 04 martie 2024 cu avocatul Igor Botea, se prezumă că acesta deja cunoștea la 04 martie 2024 despre hotărâre, dar a depus apelul la 21 mai 2024, astfel a omis termenul de atac prevăzut de art. 362 din Codul de procedură civilă. Or, începând cu 04 martie 2024, avocatul Igor Botea urma să manifeste diligență sporită și să depună apelul conform rigorilor prevăzute de lege.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 din Codul de procedură civilă, corect a respins cererea depusă de avocatul Botea Igor, în interesele lui Morozaan Serghei Valerian, cu privire la repunerea în termen a cererii de apel.

33. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că în cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, recurentul nu a indicat în mod exact momentul și circumstanțele în care a aflat sau trebuia să afle despre emiterea hotărârii instanței de fond, sarcină care îi revine conform art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

34. Corespunzător, lipsa clarificării din partea avocatului Botea Igor, în interesele lui Morozaan Serghei Valerian, a aspectelor date, care sunt esențiale pentru determinarea momentului din care începe să curgă termenul de 30 de zile pentru repunerea în termenul legal de atac, nu poate fi imputată instanței de judecată, în condițiile în care repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate, fapte ce nu au fost probate în prezentul raport material litigios.

35. Astfel, avocatul Botea Igor, în interesele lui Morozaan Serghei Valerian, nu a prezentat probe justificate și incontestabile în susținerea solicitării cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, care ar confirma imposibilitatea de a lua cunoștință cu hotărârea din 25 aprilie 2023 a Judecătorei Orhei, sediul Central.

36. Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 17 și 18 al prezentei încheieri, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

39. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

40. Din considerentele redată și având în vedere faptul că încheierea din 03 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel.

41. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de avocatul Botea Igor, în interesele lui Morozaan Serghei Valerian.

Mentine încheierea din 03 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „OK CREDIT” SRL împotriva lui Morozaan Serghei Valerian și Morozaan Serghei Veaceslav cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni